

گواهی تدریس علامه مجلسی به محمد جبلی

نحوه تکثیر کتاب‌های علمی، تدریس و مصون نگهداشتن آن‌ها از جعل و تحریف، یکی از مهمترین دغدغه‌های دانشمندان دینی بوده است. آن‌ها برای این منظور، از روشی استفاده نموده‌اند که در اصطلاح کتابشناسی به آن "بلاغ" یا "انها" گفته می‌شود. بلاغ دستخطی از استاد بود که در نسخه نوشته می‌شد و به وسیله آن گواهی، شرکت شاگرد در درس را تایید می‌گردید و ضمناً صحت نسخه نیز تایید می‌گشت؛ بنابراین "بلاغ" هم گواهی تحصیلی بود و هم نشان صحت نسخه به‌شمار می‌رفت. اساتید در هر نسخه علامت بلاغ‌های متعددی می‌نوشتند و در پایان نسخه یا پایان بخش‌های کتاب در ضمن بلاغ‌ها برای شاگرد **اجازه نقل حدیث** و روایت را به‌نحو عموم یا درباره آن اثر یا آثاری خاص صادر می‌کرد که این اجازه گواهی علمی برای آن شاگرد در اعتبار روایت‌ها و استنادهایش به‌شمار می‌آمد. در این مقاله گواهی درسی **علامه مجلسی** برای شاگردش **محمد شریف جبلی** بررسی می‌شود.

فهرست مندرجات

- ۱ - شخصیت محمد جبلی
- ۲ - متن گواهی
- ۳ - پانویس
- ۴ - منبع

شخصیت محمد جبلی

متن درسی: **من لایحضره الفقیه**؛ تاریخ پایان درس: اواسط **ربیع الثانی** ۱۰۷۲ق. محل تحریر گواهی: در آغاز جزء چهارم بلب جمل من مناهی النبی (صلی‌الله‌علیه‌آله‌وسلم)؛ ضمیمه گواهی: اجازه به شاگرد مولانا محمد شریف جبلی نسخه‌ای از من لایحضره الفقیه را تحریر و در روز سه‌شنبه ۲۱ **جمادی الاول** ۱۰۷۰ق به اتمام رسانده و در نزد علامه مجلسی خوانده و علامه برای وی، در اواسط ربیع الثانی ۱۰۷۲ق، در آغاز جزء چهارم بلب جمل من مناهی النبی (صلی‌الله‌علیه‌آله‌وسلم) اجازه نقل روایت نوشته است. نام مجیز در ترقیمه نسخه که خود وی نوشته «شریف بن محمد جبلی» تحریر شده، اما علامه در اجازه‌اش از وی با عنوان محمد شریف جبلی یاد کرده است.

متن گواهی

متن گواهی: بسم الله الرحمن الرحيم. انهاء المولى الفاضل الصالح البارع الذكى مولانا محمد شريف الجبلى سماعاً و تحقیقاً و ضبطاً فى مجالس آخرها اواسط شهر ربیع الثانی لسنة اثنى و سبعین و الف و اجزت له دام تاييده ان يروى عنى ما سمعه منى باسانيدى المتصبية الى الانمة الهادية. (سلام‌الله‌عليها) نمقه الخاطى محمد باقر بن محمد تقى عفى عنهما بالنبى و آله الهدى. ^[1] فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، ج ۴، ص ۵۷۹، نسخه‌ش ۱۷۵۶۱.

پانویس

۱. [↑] فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، ج ۴، ص ۵۷۹، نسخه‌ش ۱۷۵۶۱.

منبع

[صدراى خويى، على، مجله حدیث حوزه، برگرفته از مقاله «شانزده گواهی تدریس از علامه مجلسی»، سال اول، شماره یک، زمستان ۱۳۸۹.](#)

